

نگاشت مفهومی و اعتباریابی مدل عوامل مؤثر بر به کار گیری سیاست‌پژوهی در سیاست‌گذاری

علی حمیدی‌زاده^{*}، رحمت‌الله قلی‌پور^۱

۱. استادیار گروه مدیریت دولتی، پردیس فارابی دانشگاه تهران، ایران

۲. دانشیار گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۰/۰۴؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۰۲/۱۰)

چکیده

هدف اصلی این مقاله، طراحی مدل عوامل مؤثر بر به کار گیری سیاست‌پژوهی با فن نگاشت مفهومی و اعتبارسنجی آن است. بدین منظور این تحقیق در سه مرحله با روش ترکیبی از نوع متولی-اکتشافی اجرا شده است. در مرحله اول، عوامل از طریق مسح متمرکز تحقیق، مصاحبه و برگزاری گروه کانونی شناسایی شد. در این مرحله برای تجزیه و تحلیل داده‌ها تحلیل تم به کار گرفته شد. در مرحله دوم، برای طراحی مدل فن نگاشت مفهومی به کار گرفته شد. در نهایت، در مرحله سوم، برای اعتبارسنجی مدل طراحی شده روش تحلیل عاملی تأییدی اجرا شد. جامعه آماری در این تحقیق استادان و محققان حوزه خط‌مشی‌گذاری عمومی و کارشناسان شورای تخصصی حوزه‌ی شورای عالی انقلاب فرهنگی است. روش نمونه‌گیری چند‌سطحی و در سطوح مختلف روش هدفمند-متولی در دستور کار قرار گرفته است. تعداد اعضای نمونه در مصاحبه ۱۰ نفر، گروه کانونی ۷ نفر، طراحی مدل ۱۹ نفر و اعتبارسنجی مدل ۸۳ نفر است. نتایج طراحی مدل نشان داد عوامل در قالب ۱۸ مؤلفه و ۴ بعد شامل تحقیق، خط‌مشی‌گذار، ویژگی‌های هویتی محقق و زمینه قرار می‌گیرند. در مرحله اعتبارسنجی نیز مدل طراحی شده تأیید شد.

کلیدواژگان

تحلیل عاملی تأییدی، خط‌مشی‌گذاری، سیاست‌پژوهی، نگاشت مفهومی.

مقدمه

با ظهور علم خط‌مشی این عقیده شکل گرفت که مشکلات اجتماعی باید به‌طور سیستماتیک بررسی و تجزیه و تحلیل شود (رویکردی عقلایی). بنابراین، خط‌مشی‌ها، باید بهبود یابند و مؤثرتر شوند (Anthes, 2007, p.10). البته در تصمیم‌گیری و تعیین خط‌مشی عمومی به طریق عقلایی، موانع و محدودیت‌هایی نیز وجود دارد، اما این تنگناها و محدودیت‌ها نمی‌تواند مانع دستیابی به بهترین و مطلوب‌ترین راه‌ها شود، بلکه همواره این اصل مهم مطرح است که خط‌مشی‌هایی انتخاب شوند که با اصول علمی و منطقی سازگار باشند (الوانی، ۱۳۸۴، ص ۳۶). امروزه مسائل و مشکلات عمومی ماهیتی پیچیده و چندبعدی دارد و بدون مطالعه علمی، نمی‌توان راه‌های مناسبی (قانون یا سیاست) برای حل آن‌ها، تعیین کرد. لذا باید ضمن برقراری رابطه میان دانش و سیاست‌ها، روش‌های مختلف را برای علمی کردن سیاست‌ها به کار گرفت. به منظور برقراری ارتباط مناسب بین حوزه سیاست‌گذاری و حوزه علم و دانش، همچنین، برای علمی کردن سیاست‌ها، روش‌های مختلفی پیشنهاد می‌شود، یکی از آن‌ها، به کارگیری روش علمی تحقیق در فضای سیاست‌گذاری است که به آن «سیاست‌پژوهی» گویند. در این روش، سیاست‌ها قبل از انتخاب، توسط نهادهای پژوهشی بررسی می‌شود. سیاست‌پژوهی، پلی است بین خط‌مشی‌گذاران و اندیشمندان علوم مختلف برای بهینه کردن آثار خط‌مشی‌های اتخاذ شده، تا از این طریق روند توسعه جامعه تسريع شود. سیاست‌پژوهی روش علمی و محققانه (به جای روش سیاسی) تحقیق در خط‌مشی‌گذاری است. این روش می‌تواند با ژرف‌نگری، توصیه‌های علمی مناسبی به خط‌مشی‌گذاران مطرح کند. اخیراً به کارگیری پژوهش برای بهره‌گیری در فضای تصمیم‌گیری سیاسی افزایش یافته است (Hird, 2005, p.85) و تلاش‌ها برای اجرای سیاست‌پژوهی بیشتر شده است. اما در این راه هنوز مشکلاتی وجود دارد. نبود تعریف دقیق سیاست‌پژوهی، تبیین نکردن دقیق و یکپارچه عواملی که به کارگیری منجر می‌شود. همچنین، نبود مدل مناسب که عوامل مؤثر بر سیاست‌پژوهی را دسته‌بندی کند، گویای آن است که در این حوزه مطالعاتی، خلاء نظری وجود دارد. علاوه بر این، در پژوهشی میدانی، بررسی وضعیت سیاست‌پژوهی نشان داد

سیاست‌پژوهی توانایی تأثیرگذاری لازم را ندارد (قلی‌پور و همکاران، ۱۳۸۹، ص ۱۴۱). لذا «به کارگیری سیاست‌پژوهی» نیاز به بهبود و ارتقا دارد. برای بهبود به کارگیری سیاست‌پژوهی، راهبردهای مختلفی را می‌توان در پیش گرفت، یکی از آن‌ها، شناسایی عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست‌پژوهی است تا این طریق اقدامات لازم و برنامه‌های عملی تدوین شود. به راستی متغیرهای اثرگذار بر به کارگیری سیاست‌پژوهی کدام‌اند؟

مرور متون پژوهش

آغاز تحلیل خط‌مشی و سیاست‌پژوهی به مثابه رشته‌ای آکادمیک، به مفهوم‌سازی علم خط‌مشی برمی‌گردد. علمی که اصطلاح و رشته دانشگاهیش توسط دیوید لرنر^۱ و هارولد لاسول^۲ در سال ۱۹۵۱ ابداع شد (Lerner & Lasswell, 1951). این پدران علم خط‌مشی، تحلیل خط‌مشی و سیاست‌پژوهی را چنین تعریف کردند: فراهم کردن اطلاعات مرتبط که «منسجم و بین‌رشته‌ای»، «پیش‌بینی کننده»^۳، «تصمیم‌محور»^۴، «مبتنی بر ارزش»^۵ و «کاربرمحور»^۶ باشد (Lerner & Lasswell, 1951). اصولی که طی آزمون‌های نیم قرن گذشته کماکان پایه‌جا مانده است و سیاست‌پژوهان هنوز از این موارد به عنوان اهداف سیاست‌پژوهی یاد می‌کنند (Dunn, 1994; Weimer & Vining, 1999; Birkland, 2001; Scheider & Ingram, 1997). در کل، ظهور علم خط‌مشی (بر خلاف علوم سیاسی که فرایند سیاسی را مطالعه می‌کند) مبتنی بر این عقیده است که مشکلات اجتماعی باید به‌طور نظام‌مند بررسی و تجزیه و تحلیل شود (رویکردی عقلابی)، بنابراین، خط‌مشی‌ها، که وسیله‌ای برای اثرگذاری آن‌ها هستند، باید بهبود یابند و مؤثرتر شوند (Anthes, 2007, p.10).

-
1. David Lerner
  2. Harold Lasswell
  3. Integrative and Interdisciplinary
  4. Anticipatory
  5. Decision- oriented
  6. Value- conscious
  7. Client- oriented

به اعتقاد لیندبلوم و کو亨ن، سیاست‌پژوهی باید مانند تحقیق اجتماعی حرفه‌ای، تعریف گستردگی داشته باشد. آن‌ها تحقیق اجتماعی را در معنای وسیع‌ش چنین تعریف می‌کنند: هر چیزی که ممکن است در [خلق] دانش و حل مسئله اجتماعی سهیم باشد (Lindblom & Cohn, 1979). هینمن^۱ و همکارانش (۲۰۰۰) دیدگاه محدودتری دارند و اعتقاد دارند که هدف تحلیل خط‌مشی، بهبود تصمیم‌های دولتی از طریق به کارگیری داده است که می‌تواند برای ارتقای منفعت عامه به کار گرفته شود. ویمر و وینینگ نیز تعریفی محدودتر از لیندبلوم و کو亨ن ارائه می‌کنند. به اعتقاد آنان، سیاست‌پژوهی، «گزینه‌های خط‌مشی» را برای تصمیم‌گیرندگان هدف قرار می‌دهد و برای نیل به این هدف، پژوهشگران باید اطلاعات را جمع‌آوری، سازماندهی و بین آن‌ها ارتباط برقرار کنند، مسائل اجتماعی را در بافت قرار دهند و رفتار سازمانی و سیاسی را درک کنند (Weimer & Vining, 1999). آنتز (۲۰۰۷) سیاست‌پژوهی اطلاعاتی است که برای کمک به حل مسائل عمومی، جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل، و سازماندهی می‌شود و بین آن‌ها ارتباط برقرار می‌شود. همان‌طور که مشخص می‌شود، وجه مشترک همه این تعریف‌ها، بهبود تصمیم است. سیاست‌پژوهی فرایند انجام‌دادن تحقیق درباره مسئله اجتماعی مهم یا تحلیل آن مسئله به منظور طرح توصیه‌های عملی، توصیه‌های معطوف به عمل به سیاست‌گذاران برای حل مسئله است (مارژ زاک، ۱۳۷۹، ص ۸-۹). سیاست‌پژوهی به کارگیری پژوهش‌های عملی در خط‌مشی‌گذاری است که با این روش، مسائل اجتماعی شناسایی می‌شود، اطلاعات حساس جمع‌آوری می‌شود، مفاهیم و فرضیه‌ها ایجاد می‌شود و مهم‌تر از همه، برای پژوهش نزد خط‌مشی‌گذاران اعتبار ایجاد می‌کند (Oreszczyn & Carr, 2008, p.480). سیاست‌پژوهی به کارگیری پژوهش در سیاست است که به موجب آن، تحقیقات و پژوهش‌ها کاربردی می‌شود و ارتباط بین رشته‌های آکادمیک و بخش‌های دولتی سیاست‌گذار گسترش می‌یابد.

اگرچه انجام‌دادن سیاست‌پژوهی اهمیت زیادی دارد، به کارگیری نتایج آن مهم‌تر است. اگر

1. Heienman

سیاست‌پژوهی انجام گیرد ولی نتایج آن به کار گرفته نشود، به حل مسائل اجتماعی کمکی نشده است.

علاقه به اینکه سیاست‌پژوهی برای تأثیرگذاشتن بر خط‌مشی گذاری چگونه به کار گرفته می‌شود، به آغاز مطالعه خط‌مشی برمی‌گردد (Lindblom & Cohn, 1979; Birkland, 2001). پژوهشگران علوم اجتماعی و خط‌مشی گذاران علاقه‌مندند بدانند که آیا تحقیق‌های علوم اجتماعی که به قصد اثرگذاری بر خط‌مشی انجام می‌گیرد، واقعاً به کار گرفته می‌شود؟ اما قبل از توجه به این مسئله، ضروری است معانی به کارگیری تحقیق، بررسی شود. مرور متون تحقیق نشان می‌دهد معانی مختلفی به «به کارگیری تحقیق» متسرب می‌شود. بیشتر ابهامات در مباحث به کارگیری تحقیق^۱ و تفاسیر متعارض، از همین سردرگمی مفهومی^۲ ناشی می‌شود (Weiss, 1979, p.426). در این تحقیق، تعریفی که کرکهارت مطرح کرده، مبنای قرار گرفته است. «استفاده از سیاست‌پژوهی زمانی اتفاق می‌افتد که آن سیاست‌پژوهی بر افراد یا سیستم‌هایی اثر بگذارد، آن‌ها را شکل داده و یا اینکه تغییر دهد». این تعریف نقطه شروعی را فراهم می‌کند که می‌توان با آن چگونگی به کارگیری سیاست‌پژوهی در فرایند خط‌مشی گذاری را بررسی کرد (Anthes, 2007, p.15).

درباره انواع به کارگیری، متون مفصلی موجود است و نویسندهان مختلف، نوع‌شناسی‌های متعدد مطرح کرده‌اند. کانون توجه این تحقیق به کارگیری سیاست‌پژوهی نیست، بلکه عوامل مؤثر بر آن است.

مطالعات پیشناز در به کارگیری تحقیق، بیشتر بر متغیرهایی که به ویژگی‌های تحقیق مربوط است، توجه می‌کند (Caplan, 1975; Knorr, 1977; Anderson et al., 1981; Conner, 1981). تعدادی از محققان اهمیت Larsen & Werner, 1981; Pelz & Horsley, 1981; Weiss, 1981 عوامل زمینه‌ای را بیان کرده‌اند (Lee & Staffeldt, 1977; Sabatier, 1978; Webber, 1984, 1987).

1. Research utilization

2. Conceptual confusion

(Whiteman, 1985; Lester & Wilds, 1990; Lester, 1993 تبیینی دیگر مانند انتشار، ارتباط و تبادل بین محققان و استفاده‌کنندگان از تحقیق، تأکید کردند Huberman & Thurler, 1991; Huberman, 1994, 1999; Lomas, 1997, 2000; Landry et al.,) (2001). برخی عوامل زمینه‌سازند، و برخی دیگر نقش عامل بازدارنده دارند. ضعف عوامل زمینه‌ساز و تقویت عوامل بازدارنده می‌تواند موجب به کارنگرفتن تحقیق شود، که به نظر بسیاری از صاحب‌نظران، در همه جا به چشم می‌خورد (Finch, 1986; Weiss, 1981; Davies, 2009). مطالعه متون مرتبط با عوامل مؤثر بر به کارگیری در مجال این مقاله نمی‌گنجد، لذا در ادامه نتایج مرور متون و عوامل شناخته‌شده در قالب جدول ۱ بیان شده است.

روش تحقیق

روش تحقیق در این پژوهش ترکیبی از نوع متوالی - اکتشافی است. متوالی است زیرا در آن یکی از رهیافت‌ها به دنبال رهیافت دیگر طراحی و اجرا شده است، و اکتشافی است زیرا روش کیفی به عنوان روش پایه در نظر گرفته شده است. لذا ابتدا داده‌های کیفی گردآوری و تحلیل می‌شود، سپس، داده‌های کمی گردآوری و تحلیل می‌شود.

تحقیق در سه مرحله انجام گرفته است. مرحله اول شناسایی عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست‌پژوهی است که بدین منظور متون تحقیق مرور شده است، مصاحبه و گروه کانونی به کارگرفته شده است. مصاحبه‌ها به روش نیمه‌رهنمود انجام گرفت و عوامل منتج از آن‌ها از طریق تحلیل تم گردآوری شد. برای شناسایی عوامل از طریق گروه کانونی نیز همین روش به کار گرفته شد. در مرور متون نظری تحقیق نیز با تحلیل متون، عوامل گردآوری شد.

مرحله دوم طراحی مدل با فن نگاشت مفهومی است. عوامل شناسایی شده در مرحله اول، در مرحله دوم در قالب مدل نظم داده می‌شوند. نگاشت مفهومی، نوعی مفهوم‌سازی ساختاریافته است که برای طراحی چارچوبی مفهومی به کار گرفته می‌شود. این روش ترکیب مناسبی از رویه‌های استقرایی و قیاسی پژوهش است که به کمک یکی از دو طریق طوفان فکری یا روش کدبندی مستند داده‌ها، قلمرو مفهومی را ایجاد می‌کند. در واقع، داده‌های ورودی به نرم‌افزار به دو روش

جمع آوری می‌شود: ۱. تشکیل جلسات طوفان فکری و ۲. کدبندی مستند داده‌ها. در پژوهش حاضر به دلیل به کارگیری ابزار پرسشنامه، روش کدبندی مستند داده‌ها اجرا شد. در نگاشت مفهومی، ماتریس‌های شباهت قرینه صفر و یک به ازای تعداد خبرگان تشکیل شد و با فنون خوشبندی و همسایگی و تجزیه و تحلیل‌های آماری چندمتغیره، انگاره‌های مناسب در سطح اطمینان ۹۵ درصد تهیه می‌شود. برای بیان قلمرو مفهومی، ابتدا هر عامل (شاخص) به عنوان یک نقطه جداگانه در یک انگاره قرار داده می‌شود؛ عبارت‌هایی که در این نقشه به یکدیگر نزدیک‌ترند، با یکدیگر مرتب می‌شوند و عبارت‌های با فاصله بیشتر، کمتر با یکدیگر مرتب می‌شوند. در مرحله بعد، عبارت‌ها در قالب خوش، گروه‌بندی می‌شوند که گروه‌بندی اولیه نظم بیشتری دارد. در پایان، می‌توان نقشه‌هایی را تشکیل داد که رتبه‌بندی‌های میانگین را به وسیله نقطه یا خوش ارائه می‌کند. در طراحی مدل و به کارگیری نگاشت مفهومی نیز، مدل اولیه در سه سطح شامل شاخص‌ها، مؤلفه‌ها و ابعاد، طراحی، و با به کارگیری پرسشنامه بررسی و قضایوت شد.

مرحله سوم اعتباریابی مدل طراحی شده است. در حقیقت، در این مرحله، مدلی که خبرگان با فن نگاشت مفهومی طراحی کرده‌اند، در عمل، آزمون می‌شود. بدین منظور روش تحلیل عاملی تأییدی اجرا شده است.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری متشکل از استادان دانشگاه با تخصص خط‌مشی‌گذاری بوده است که خصیصه مدنظر برای انتخاب آن‌ها، داشتن سابقه تدریس در این زمینه است. همچنین، پژوهشگرانی که با نهادهای سیاست‌گذار در ارتباط‌اند، اعضای دیگر جامعه آماری را شکل می‌دهند. مجموع این افراد، جامعه آماری را در مراحل اول و دوم است. جامعه آماری در مرحله سوم کارشناسان شورای تخصصی حوزه‌ی شورای عالی انقلاب فرهنگی بودند که عهددار خط‌مشی‌گذاری در حوزه فرهنگ‌اند. برای انتخاب نمونه، روش نمونه‌گیری چندسطوحی اجرا شد. بدین ترتیب که در مصاحبه، گروه کانونی، نگاشت مفهومی و اعتباریابی، روش هدفمند- متوالی برای انتخاب نمونه‌ها در دستور کار قرار گرفته است. استادان در مرحله مصاحبه و طراحی مدل، و پژوهشگران در مرحله گروه کانونی

و طراحی مدل مشارکت داشته‌اند. تعداد اعضای نمونه در مصاحبه ۱۰ نفر، گروه کانونی، ۷ نفر و طراحی مدل، ۱۹ نفر بوده است. در مرحله اعتباریابی نیز ۸۳ نفر از کارشناسان شورای تخصص حوزه‌ی مشارکت داشته‌اند.

ابزار گردآوری در مرحله تعیین اعتبار مدل، پرسشنامه محقق ساخته است. در طراحی پرسشنامه، شاخص‌های شناسایی شده در مرحله طراحی مدل به گوییه‌های پرسشنامه تبدیل شد. برای سنجش گوییه‌ها نیز طیف پنج درجه‌ای لیکرت به کار گرفته شد. جهت تعیین پایایی پرسشنامه طراحی شده ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که پایایی پرسشنامه تأیید شد.

یافته‌ها

۷۳ عامل از طریق مرور مبانی نظری، ۱۳ عامل از طریق مصاحبه و ۱۲ عامل از طریق گروه کانونی شناسایی شده است. بدین ترتیب، در مجموع، ۹۸ عامل شناسایی شد و با حذف عوامل تکراری، تعداد ۹۴ عامل (شاخص) شناسایی و در مدل اولیه به کار گرفته شد. این عوامل در جدول‌های ۱ و ۲ لیست شده است.

جدول ۱. عوامل شناسایی شده از طریق مرور متون

ردیف	عامل	منبع
۱	جو حمایت از تحقیق	(Funk et al., 1995, p.398)
۲	حوزه خط‌مشی	(Davies, 2009)
۳	حمایت از به کارگیری	(Retsas, 2000, p.601)
۴	انطباق با بافت محلی	(Parahoo, 2000, p.90)
۵	جدایی بین محیط خط‌مشی گذاری و محیط تحقیق	(Johnson, 1998)
۶	سطح تحصیلات	(Retsas, 2000, p.604)
۷	نوع مدرک	(Estabrooks et al., 2003, p.514)
۸	سال اخذ آخرین مدرک تحصیلی	(Landry et al., 2003, p.196)
۹	محدودیت زمانی	(Estabrooks et al., 2003, p.514)
		(Scanks, 2005, p.15)
		(Retsas, 2000, p.601)
		(Parahoo, 2000, p.90)
		(Retsas, 2000, p.604)

ادامه جدول ۱. عوامل شناسایی شده از طریق مرور متون

ردیف	عامل	منبع
۱۰	بار کاری خط‌مشی‌گذار	(Funk et al., 1995, p.398)
۱۱	سابقه خدمت	(Estabrooks et al., 2003, p.515)
۱۲	تجربه خط‌مشی‌گذاری (سال)	(Estabrooks et al., 2003,p.515)
۱۳	سن	(Estabrooks et al., 2003, p.516)
۱۴	وضعیت تأهل	(Estabrooks et al., 2003, p.516)
۱۵	جنسيت	(Estabrooks et al., 2003, p.516)
۱۶	تلاش استفاده کنندگان برای کسب اطلاعات از تحقیق	(Landry et al, 2003, p.196)
۱۷	اطلاع از تحقیق انجام‌گرفته	(Retsas, 2000, p.604)
۱۸	تمایل سیاست‌گذاران به کشف ایده‌های جدید	(Retsas, 2000, p.604)
۱۹	مدت زمان مطالعه (مریبوط به سیاست‌گذاری)	(Estabrooks et al., 2003, p.514)
۲۰	مدت زمان مطالعه (مریبوط به غیرسیاست‌گذاری)	(Estabrooks et al., 2003, p.514)
۲۱	مشارکت در انجام‌دادن تحقیق	(Eriksson & sundelius,2005, p.66) (Davies, 2009, p.356) (کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶)
۲۲	تعامل پژوهشگران و کاربران	(Estabrooks et al., 2003, p.513) (کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶ و ۱۶۰)
۲۳	همکاری در انتخاب اطلاعات قابل انتقال	(Landry et al., 2003, p.96) (کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶)
۲۴	اعتقاد به سودمندی تحقیق	(Davies, 2009, p. 356) (Retsas, 2000, p.604)
۲۵	علاقه (انگیزه)	(Greenberg & Mandell, 1991, p.649) (Retsas, 2000, p.601) (Parahoo, 2000, p.90)
۲۶	ایدئولوژی	(Greenberg & Mandell, 1991, p.649)
۲۷	نگرش نسبت به تحقیق	(Brown et al., 2010, p.172) (Estabrooks et al., 2003, p.513) (Retsas, 2000, p.604)
۲۸	میزان اطمینان به نتایج	
۲۹	درک ارزش و جایگاه تحقیق	(Retsas, 2000, p.604) (Funk et al., 1995, 398)
۳۰	دانش تحقیق	(Brown et al., 2010, p.172)
۳۱	توانایی انجام‌دادن فعالیت‌های تحقیقی	(Brown et al., 2010, p.172) (Parahoo, 2000, p.93)
۳۲	مهارت به کارگیری	(Retsas, 2000, 601)

ادامه جدول ۱. عوامل شناسایی شده از طریق مرور متون

ردیف	عامل	منع
۳۳	توانایی در ارزشیابی کیفیت تحقیق	(Retsas, 2000, p.604)
۳۴	تجربه تحقیق	(Estabrooks et al., 2003, p.513)
۳۵	سابقه تدریس روش تحقیق	(Estabrooks et al., 2003, p.515)
۳۶	سابقه تدریس آمار	(Estabrooks et al., 2003, p.515)
۳۷	ماهیت گزارش تحقیق (پیچیده‌بودن)	(Scanks, 2005, p.15)
۳۸	نحوه ارائه تحقیق	(Parahoo, 2000, p.94)
۳۹	تحلیل آماری غیر قابل فهم	(Retsas, 2000, p.604)
۴۰	وضوح گزارش تحقیق	(Retsas, 2000, p.604)
۴۱	عملی بودن نتایج	(Eriksson & sundelius, 2005, p.66) (Scanks, 2005, p.15) (Funk et al., 1995, p.398) (Retsas, 2000, p.604)
۴۲	سودمندی	(Bookmyer, 1999, p.8)
۴۳	نتایج با درجه پایین عدم اطمینان	(Davies, 2009, p.356)
۴۴	نتایج همراستا با ایدئولوژی رجال سیاسی	(Davies, 2009, p.356) (Anthes, 2007, p.17)
۴۵	قابلیت تعمیم	(Greenberg & Mandell, 1991, p.642) (Retsas, 2000, p.604) (Retsas, 2000, p.601) (کبیری, ۱۳۸۸, ص ۱۵۴)
۴۶	کاربردی بودن تحقیق	(کبیری, ۱۳۸۸, ص ۱۵۵)
۴۷	نتایج همراستا با علاقه رجال سیاسی	(کبیری, ۱۳۸۸, ص ۱۵۵)
۴۸	کیفیت	(Parahoo, 2000, p.94)
۴۹	گردآوری یکجای متون مرتبط با تحقیق	(Retsas, 2000, p.604)
۵۰	روش شناسی تحقیق	(Davies, 2009, p.356) (Retsas, 2000, p.604) (Davies, 2009, p.356)
۵۱	به موقع بودن	(کبیری, ۱۳۸۸, ص ۱۵۵)
۵۲	در دسترس بودن	(Retsas, 2000, 604) (Scanks, 2005, p.15) (Parahoo, 2000, p.94) (Retsas, 2000, p.604)
۵۳	شیوه انتشار تحقیق	(Estabrooks et al., 2003, p.513) (کبیری, ۱۳۸۸, ص ۱۵۴)
۵۴	تعداد انتشار	(کبیری, ۱۳۸۸, ص ۱۵۴)

ادامه جدول ۱. عوامل شناسایی شده از طریق مرور متون

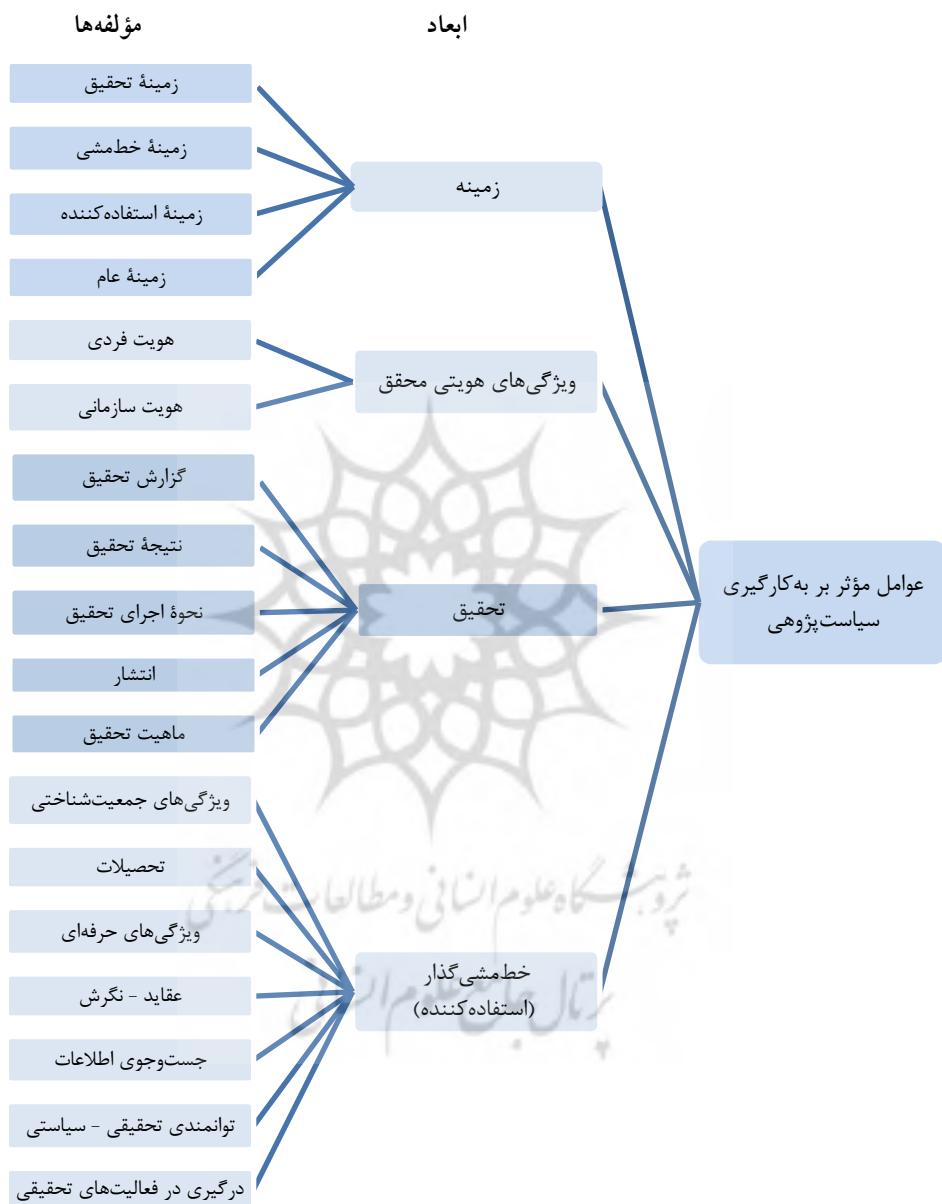
ردیف	عامل	منبع
۵۵	تناسب اطلاعات با کاربران (اشاعهٔ تخصصی)	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶)
۵۶	دقت و صحت	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶)
۵۷	تمرکز بر نیاز استفاده‌کنندگان	(Bookmyer, 1999, p.8)
۵۸	بار اطلاعات	(Landry et al., 2003, p.196)
۵۹	اعتبار تحقیق	(Davies, 2009, p.31)
۶۰	مناسبت، بجایودن	(Retsas, 2000, p.604)
۶۱	وضوح و قابلیت ارتباط (ارتباط پذیری)	Greenberg & Mandell, 1991, p.642)
۶۲	مرتبطبودن	Greenberg & Mandell, 1991, p.642)
۶۳	داشتن حامی سازمانی	(Parahoo, 2000, p.94)
۶۴	انطباق بر نیازهای سیاست‌گذاران	(Retsas, 2000, p.604)
۶۵	برازش پژوهش با برنامه‌ها (سیاست‌ها)	(Scanks, 2005, p.15)
۶۶	همخوانی بین متون نظری و نتایج تحقیق	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۵)
۶۷	تحقیق سفارش داده شده	(Landry et al., 2003, p.196)
۶۸	موقعیت پژوهشگر	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۶۰)
۶۹	پایگاه قدرت	(Retsas, 2000, p.604)
۷۰	جایگاه محقق در برابر سیاست‌گذاران	(Retsas, 2000, p.604)
۷۱	نوع سازمان تحقیق‌کننده	(Landry et al., 2003, p.196)
۷۲	تعداد کارکنان در سازمان تحقیق‌کننده	(Landry et al., 2003, p.196)
۷۳	تخصیص بودجه	(Scanks, 2005, p.15)

جدول ۲. عوامل شناسایی شده از طریق مصادبه و گروه کانونی

عوامل شناسایی شده در مصادبه	عوامل شناسایی شده در گروه کانونی
نوع نگاه به علوم انسانی (درجه چندم فرض کردن علوم انسانی)	غیر قطعی بودن علوم انسانی
چیدمان نظام سیاسی (عوامل نهادی)	نادقيق بودن روش های تحقیق در علوم انسانی
فرهنگ به کارگیری	سواد تحقیقی سیاست گذار
فراموشی سازمانی	فرایندهای خط مشمی گذاری تسهیل کننده
سرمایه اجتماعی	یکپارچگی اطلاعات
فرهنگ پرسشگری مردم	حمایت مالی از تحقیق
علم گریزی خط مشمی گذاران	غلبه فضای سیاست زدگی
فاصله گرفتن از فرهنگ ارزشی مان (مشورت کردن)	تعدد خطر قرمز
سبک تصمیم گیری خط مشمی گذاران (شهودی، شخصی)	قالب و شکل گزارش تحقیق
رفتار سیاسی منفی (ترجیح منفعت شخصی بر منفعت عامه)	انجام دادن بموضع تحقیق
سواد سیاستی خط مشمی گذاران	سواد سیاست گذاری محقق
انتزاعی بودن تحقیق ها	کاربردی بودن نتایج
سواد سیاستی پژوهشگران	

پس از شناسایی عوامل، گام بعدی طبقه بندی این عوامل است. برای این کار ابتدا طبقه بندی پیشنهادی مشخص شد. سپس، این طبقه بندی با نگاشت مفهومی توسط خبرگان قضاوت شد. در فرایندی استقرایی هر عامل به عنوان شاخص، مجموع چند شاخص یک مؤلفه و مجموع چند مؤلفه یک بعد را شکل می دهد.

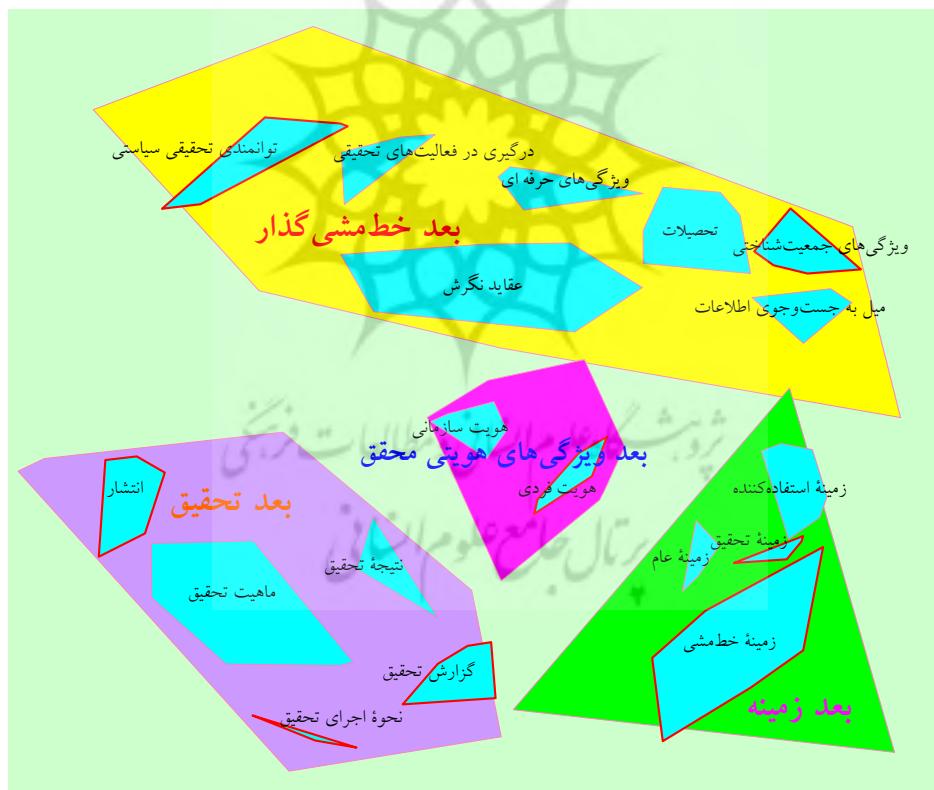
با ترکیب ۹۴ شاخص، ۱۸ مؤلفه ایجاد شد. در ادامه، با ترکیب این ۱۸ مؤلفه، ۴ بعد شامل بعد زمینه، بعد ویژگی های هویتی محقق، بعد تحقیق و بعد خط مشمی گذار ایجاد شد. نحوه ترکیب مؤلفه ها و ایجاد ابعاد، به شرح شکل ۱ است.

شکل ۱. مدل پیشنهادی عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست‌پژوهی

مدل طراحی شده در یک فرایند نه مرحله‌ای شامل کدبندی مستند داده‌های حاصل از پرسشنامه عوامل مؤثر بر به کارگیری، رتبه‌بندی عوامل، دسته‌بندی عوامل در قالب مؤلفه‌ها و ابعاد، تجزیه و تحلیل آماری چندمتغیره و محاسبه نرخ تنبیه‌گی، ترسیم انگاره نقطه‌ای، ترسیم انگاره خوش‌ای، ترسیم انگاره نقطه‌ای رتبه‌ای، ترسیم انگاره خوش‌ای رتبه‌ای و ترسیم انگاره ابعاد، با روش نگاشت مفهومی بررسی می‌شود.

اگر نرخ تنبیه‌گی محاسبه شده، کمتر از ۳۵٪ باشد، محاسبات انجام گرفته و انگاره‌هایی که حاصل خواهد شد، اعتبار ندارد. نرخ تنبیه‌گی در این مدل برابر با ۲۵٪ است که نشان‌دهنده اعتبار بالای شاخص‌ها، مؤلفه‌ها و ابعاد استخراج شده است. در نتیجه، مدل در سطح اطمینان ۹۵ درصد معتر است.

شکل ۲. انگاره ابعاد برای طراحی مدل عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست‌پژوهی

انگاره ابعاد، نشان‌دهنده وزن و اهمیت ابعاد است. در این انگاره هرچه شاخص‌ها نزدیک‌تر باشند، مؤلفه‌ها به هم نزدیک‌ترند و در یک بعد قرار می‌گیرند. فاصله کمتر مؤلفه‌ها نشان‌دهنده اتفاق‌نظر در آن بعد است. همان‌طور که مشخص شد، در این مدل چهار بعد اهمیت بالایی دارد که این ابعاد به ترتیب اولویت، بدین شرح‌اند:

- بعد تحقیق با وزن ۴,۲۳ و ضریب وزنی ۲۶,۱۲؛
- بعد خط‌مشی‌گذار (استفاده‌کننده) با وزن ۴,۰۷ و ضریب وزنی ۲۵,۱۵؛
- بعد ویژگی‌های هویتی محقق با وزن ۴,۰۶ و ضریب وزنی ۲۵,۰۸؛
- بعد زمینه با وزن ۳,۸۲ و ضریب وزنی ۲۳,۶۵.

پس از طراحی مدل، جهت اعتباریابی آن تحلیل عاملی تأییدی به کار گرفته شد. تحلیل عاملی بسترهای فراهم می‌کند تا مدل طراحی‌شده توسط خبرگان، در مرحله عمل آزمون شود. مرحله اول در تحلیل عاملی، بررسی کفایت نمونه‌گیری و مجازبودن آن است. بدین منظور شاخص KMO و آزمون بارتلت به کار گرفته شد. نتایج در جدول ۳ بیان شده است.

جدول ۳. آزمون کفایت و مجازبودن تحلیل عاملی

آزمون بارتلت		
سطح معناداری	کای دو محاسبه شده	KMO
۰,۰۰	۸۰,۶۴۲۳	۰,۸۷۶

با توجه به عدد KMO (بزرگتر از ۰,۷) و سطح معناداری آزمون بارتلت که کمتر از ۰,۰۵ است می‌توان گفت داده‌ها برای اجرای تحلیل عاملی مناسبند. میزان اشتراکات نشان‌دهنده مناسب‌بودن سؤال‌های پرسشنامه است که مقدار آن‌ها باید از ۰,۵ بیشتر باشد.

جدول ۴. میزان اشتراکات

همبستگی	بعد	همبستگی	بعد
۰,۶۶۵	نحوه اجرای تحقیق	۰,۷۷۵	زمینه تحقیق
۰,۷۶۳	انتشار	۰,۶۱۷	زمینه خطمشی
۰,۸۶۲	ماهیت تحقیق	۰,۶۰۷	زمینه استفاده کننده
۰,۵۵۴	ویژگی های حرفه ای	۰,۵۷۷	زمینه عام
۰,۸۰۰	عقاید- نگرش استفاده کننده	۰,۸۱۵	هویت فردی
۰,۷۱۹	جست و جوی اطلاعات	۰,۸۵۲	هویت سازمانی
۰,۵۶۷	توانمندی تحقیقی- سیاستی	۰,۵۵۴	گزارش تحقیق
۰,۷۷۰	درگیری در فعالیت های تحقیقی	۰,۷۴۸	نتایج تحقیق

با توجه به جدول ۴، همه مقادیر اشتراکات از ۰,۵ بیشتر است، بنابراین، مناسب بودن سؤال های پرسشنامه تأیید می شود. میزان کل واریانس تبیین شده در جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵. میزان واریانس های تبیین شده

عناصر	واریانس کل	واریانس کل واریانس	درصد تجمعی	درصد تجمعی واریانس
۱	۴,۸۸۶	۳۰,۵۴۰	۳۰,۵۴۰	۴۶,۶۹۲
۲	۲,۴۲۴	۱۵,۱۵۲	۱۵,۱۵۲	۶۰,۰۶۰
۳	۲,۲۹۹	۱۴,۳۶۸	۱۴,۳۶۸	۷۰,۲۸۲
۴	۱,۶۳۵	۱۰,۲۲۱	۱۰,۲۲۱	

همان طور که در جدول ۵ مشخص شده است، مدل طراحی شده در کل ۷۰,۲۸۲ درصد واریانس عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست پژوهی را تبیین می کند. در انتهای، جدول احصای ابعاد نشان داده شده است.

در هر مؤلفه، در سطر مدنظر، بیشترین مقدار قدر مطلق ضرایب نشان دهنده اختصاص آن مؤلفه به بعد مربوطه است. همان طور که در جدول ۶ مشخص است، نحوه طبقه بندی مؤلفه ها در دو بعد تحقیق و خطمشی گذار تأیید می شود. درباره دو بعد زمینه و ویژگی های هویتی محقق نیز فقط نحوه طبقه بندی مؤلفه زمینه عام تأیید نشد و این نشان دهنده آن است که طبقه بندی ۹۳,۷۵ درصد مؤلفه ها توسط خبرگان به درستی انجام گرفته است.

جدول ۶. احصای ابعاد مدل

مؤلفه‌ها	ابعاد			
	۱	۲	۳	۴
زمینه تحقیق	-0,236	-0,111	-0,202	0,816
زمینه خط‌مشی	-0,195	0,088	0,090	0,750
زمینه استفاده‌کننده	-0,104	-0,014	0,053	0,770
زمینه عام	0,466	0,264	-0,498	0,207
هویت فردی	0,262	-0,150	0,826	-0,201
هویت سازمانی	0,178	0,234	0,861	0,156
گزارش تحقیق	0,700	0,181	-0,160	0,076
نتایج تحقیق	0,796	0,096	0,064	0,319
نحوه اجرای تحقیق	0,793	0,041	0,183	-0,013
انتشار	0,825	0,093	0,005	-0,272
ماهیت تحقیق	0,880	0,006	0,207	0,213
ویژگی‌های حرф‌های	0,058	-0,086	0,402	0,213
عقاید- نگرش استفاده‌کننده	0,339	0,648	-0,036	0,513
جست‌وجوی اطلاعات	0,168	0,728	0,276	-0,290
توانمندی تحقیقی- سیاستی	0,044	0,708	-0,165	-0,190
درگیری در فعالیت‌های تحقیقی	0,025	0,865	-0,144	0,017

بحث و نتیجه

این تحقیق در سه مرحله انجام گرفت و ویژگی بارز آن تعدد روش در دستیابی به اهداف تحقیق است. در مرحله اول، جهت شناسایی عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست‌پژوهی، سه روش مکمل شامل مرور متون پژوهش، مصاحبه و گروه کانونی اجرا شد. هر یک از این روش‌ها نقاط قوت و ضعف دارند و قوت هر یک به نوعی پوشش دهنده ضعف دیگری است. برای مثال مرور متون نظری گرچه به کارگیری تجربه چندساله محققان در سراسر دنیا است، ولی ممکن است با شرایط جامعه مورد مطالعه تفاوت‌هایی داشته باشد. لذا جامع بودن نقطه قوت مرور متون و عدم تطابق با

بافت محل تحقیق، نقطه ضعف آن تلقی می‌شود. در مقابل، مصاحبه، حالت کاملاً بر عکس دارد. یعنی تطابق با بافت محل تحقیق و نگاهی عمیق و نه جامع به موضوع مورد پژوهش. به کارگیری همزمان این دو روش، پوشش دهنده نقاط ضعف هر یک است. این اتفاق در تقابل مصاحبه و گروه کانونی نیز رخ داده است.

مراحل دوم و سوم تحقیق نیز به نوعی مکمل یکدیگرند. در مرحله دوم، مدل پیشنهادی توسط محققان، با فن نگاشت مفهومی توسط خبرگان روایی‌سنگی شد. نرخ تبیینگی ۲۵۱، نشان دهنده تأیید مدل پیشنهادی است. اما در ادامه برای آنکه از فضای محدود خبرگی فاصله بگیریم و مدل در مرحله عمل آزمون شود، تحلیل عاملی تأییدی اجرا شد. نتایج این دو مرحله نیز مکمل یکدیگر است. تأییدشدن بیش از ۹۳ درصد مدل طراحی شده در مرحله نگاشت مفهومی نشان می‌دهد که نظرهای خبرگان نزدیک به واقعیت است.

درباره تحلیل عاملی تأییدی ذکر چند نکته شایان ذکر است، اول، با توجه به تعدد شاخص‌ها، امکان طبقه‌بندی از آن سطح مقدور نیست، لذا کار برای طبقه‌بندی و تقلیل عوامل، تحلیل‌ها از سطح مؤلفه‌ها شروع شده است. برای اینکار شاخص‌های ذیل هر مؤلفه تجمعی شده است. نکته دیگر آنکه، دو مؤلفه ویژگی‌های جمعیت‌شناسختی و تحصیلات، مقیاسی متفاوت نسبت به مؤلفه‌های دیگر دارند، لذا با روش تحلیلی موجود امکان قرارگرفتن در کنار مؤلفه‌های دیگر را ندارد. با توجه به محدودیت ایجاد شده، این دو مؤلفه کنار گذاشته شد و تحلیل عاملی با ۱۶ مؤلفه باقیمانده انجام گرفت. نتایج تحلیل عاملی نشان داد مدل طراحی شده در کل ۷۰،۲۸۲ درصد واریانس عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست‌پژوهی را تبیین می‌کند. این مقدار واریانس قابل قبول است و از این حیث نیز می‌توان بر مدل طراحی شده صلح گذاشت.

مدل طراحی شده مدلی عام است و در زمینه‌های مختلف کاربرد دارد. در به کارگیری این مدل در موقعیت‌های مختلف، فقط کافی است در تبدیل شاخص‌ها به گویه‌ها، موقعیت مورد نظر در نظر گرفته شود.

منابع و مأخذ

۱. الوانی، سیدمهدی (۱۳۸۴). *تصمیم‌گیری و تعیین خط‌مشی دولتی*. تهران، انتشارات سمت.
۲. قلی‌پور، رحمت‌الله؛ پورسید، بهزاد؛ حمیدی‌زاده، علی؛ امیری، عبدالرضا (۱۳۸۹). «بررسی تأثیر سیاست‌پژوهی در فضای سیاست‌گذاری (مطالعه موردی: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی)». دوره ۲، شماره ۴، صفحات ۱۴۴-۱۲۷.
۳. کبیری، مسعود (۱۳۸۸). «مدل‌های کاربرست یافته‌های پژوهشی و نقش آن‌ها در مدیریت پژوهشی، به مثابة یک حوزه میان رشته‌ای». *فصلنامه مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی*، دوره اول، شماره ۴، صفحات ۱۶۸-۱۴۷.
۴. مارژزاك، آن (۱۳۷۹). *روش‌های سیاست‌پژوهی (پژوهش برای سیاست‌گذاری)*. ترجمه هوشنگ نایبی، تهران، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی تبیان
5. Anderson, Cathy; James A. Ciarlo; Susan, Brodie (1981). *Measuring Evaluation-Induce Changing Mental Health Programs*. In *Utilizing Evaluation. Concepts and Measurement Techniques*, dated by James A. Ciarlo, 97-124. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
6. Anthes, Catherine (2007). *An Exploratory Study of how Policy Research is Used in the Policy Process by Policymaker Staff and Public Administrators*. Ph. D. diss., University of Colorado at Denver and Health Science Center.
7. Beck, U.(1992). *Risk Society, Towards a New Modernity*. Sage Publications. London.
8. Beyer, Janice; Harrison Trice (1982). The Utilization Process. A Conceptual Framework and Synthesis of Empirical Findings *A dministrative Science Quarterly*, 27(4), 591-622.
9. Birkland, T. (2001). *An Introduction to the Policy Process*. Armonk, NY, M.E. Sharpe.
10. Bookmyer, Joanne M. (1999). "Policy research in the age of think tanks".Ph.D. diss., University of Arizona State.
11. Bozeman, Barry (1986). The Credibility of Policy Analysis: Between Method and Use *Policy Studies Journal*, 14(4), 519- 39.
12. Brown, Ted; Mei Hui Tseng; Jacqueline Casey; Rachael McDonald; Carissa Lyons (2010). "Predictors of Research Utilization Among Pediatric Occupational Therapists ". *Occupation, Participation and Health*, 30(4), 172-183.
13. Caplan, Nathan (1975). *The Use of Social Science Information by Federal Executives*. In *Social Science and Public Policies*, edited by Gene M. Lyons, 47-67. Hanover, NH: Dartmouth College, Public Affairs Center.

14. Conner, Ross (1981). *Measuring Evaluation Utilization: A Critique of Different Techniques*. In Utilizing Evaluation. Concepts and Measurement Techniques, edited by James A. Ciarlo, 59-76. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
15. Davies, Huw T.O.; Sandra M. Nutley; Peter C. Smith (eds.) (2009). *What works? Evidence-based policy and practice in public services*. Britain: The Policy Press
16. Dukeshire, S; Thurlow, J. (2002). "Understanding the Link Between Research and Policy *Rural Communities Impacting Policy Project*, 18, 1-18.
17. Dunn, W. (1994). *Public policy Analysis: An Introduction*. Englewood Cliffs, NJ, Prentice Hall.
18. Dunn, William; Burkart Holzner; Gerald Zaltman (1985). *Knowledge Utilization*. In International Encyclopedia of Education, edited by Torsten Husen and Neville T. Postlewaite, 2831-39. Oxford, UK: Pergamon.
19. Eriksson J.; Sundelin B. (2005). Molding minds that form policy: how to make research useful *International Studies Perspectives*, 6, 51-71.
20. Estabrooks, Carole A.; Judith A. Floyd; Shannon, Scott-Findlay; Katherine A. O Leary; Matthew, Gushta. (2003). "Individual determinants of research utilization: a systematic review ". *Journal of Advanced Nursing*, 43(5), 506° 520.
21. Finch, J. (1986) *Research and policy: The use of qualitative methods in social and educational research*, London, Falmer Press.
22. Funk, Sandra G.; Elizabeth M. Tornquist; Mary T. Champagne (1995). "Barriers and facilitators of research utilization *Research Utilization*, 30(3), 395-407
23. Greenberg, David H.; Marvin B. Mandell (1991)."Research Utilization in Policymaking: A Tale of Two Series (Of Social Experiments)". *Journal of Policy Analysis and Management*, 10(4), 633-656.
24. Greenberg, David H.; Marvin B. Mandell (1991)."Research Utilization in Policymaking: A Tale of Two Series (Of Social Experiments)". *Journal of Policy Analysis and Management*, 10(4), 633-656.
25. Harremoes, P. et al. (Eds.) (2001) *Late Lessons from Early Warnings: the Precautionary Principle 1896–2000*, EEA. Environmental Issue Report, No. 22, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.
26. Hird, J. A. (2005). Power, knowledge, and politics: Policy analysis in the states. Washington DC: Georgetown University
27. Hove, S. Van Den. (2007). "A rationale for science° policy interfaces". *Futures*, 39, 807° 826.
28. Huberman, M; Gather Thurler (1991). De la recherché a la pratique. (From research to practice). Bern, Switzerland: Peter Lang SA, Editions scientifiques européennes.
29. Huberman, Michael (1987). Steps toward an Integrated Model of Research Utilization, Knowledge. Bern, Switzerland: Peter Lang SA, Editions scientifiques européennes.
30. Huberman, Michael (1994). "Research Utilization: The State of Art". *Knowledge and Policy*, 7(4), 13-33.
31. Huberman, Michael (1999). "The Mind Is Its Own Place: The Influence of Sustained Interactivity with Practitioners on Educational Researchers". *Harvard Educational Review*, 69(3), 289-319.

32. Jacobson, N.; Butterill, D.; Goering, P. (2004). Organizational factors that influence university-based researchers engagement in knowledge transfer activities . *Science Communication*, 25 (3), 246-259.
33. Johnson, R. B. (1998). Toward a theoretical model of evaluation utilization *Evaluation and Program Planning*, 21, 93-110.
34. Kirkhart, K. (2000). Reconceptualizing evaluation use: an integrated theory of influence *New Directions for Evaluation*, Winter 2000 (88), 5-23.
35. Knorr, Karen (1977). *Policymakers Use of Social Science Knowledge: Symbolic or Instrumental?*. In Using Social Research in Public Policy Making, edited by C.H. Weiss, 165-82. Lexington, MA: Lexington Books.
36. Landry, Réjean; Moktar, Lamari; Nabil, Amara (2003). "The Extent and Determinants of the Utilization of University Research in Government". *Public Administration Review*, 63(2), 192-205
37. Larsen, Judith; Paul Werner (1981). *Measuring Utilization of Mental Health Program Consultation*. Utilizing Evaluation. Concepts and Measurement Techniques, edited by James A. Ciarlo, 77-96. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
38. Lee, R.; Raymond Staffeldt (1977). Executive and Legislative Use of Policy Analysis in the State Budgetary Process: Survey Results . *Policy Analysis*, 3(3), 395-406.
39. Lerner D., Lasswell H. (1951). *The Policy Orientation*. In the Policy Sciences: Recent Developments in Scope and Method. Stanford: Stanford University Press.
40. Lester, James; Leah Wilds (1990). The Utilization of Public Policy Analysis: A Conceptual Framework *Evaluation and Program Planning*, 13(3), 313-319.
41. Lester, James (1993). The Utilization of Policy Analysis by State Agency Officials. Knowledge: Creation *Diffusion, Utilization*, 14(3), 267-290.
42. Lindblom, C.; Cohen, D.K. (1979). *Useable Knowledge: Social Science and Problem Solving*. New Haven, CT, Yale University Press.
43. Lomas, Jonathan (1997). Research and Evidence-Based Decision Making *Australian and New Zealand Journal of Public Health*, 21(5), 439-41.
44. Lomas, Jonathan (2000). Usig "Linkage and Exchange" to Move Research into Policy at a Canadian Foundation *Health Affairs*, 19(3), 236-40.
45. Oh, Cheol; Robert Rich (1996). Explaining Use of Information in Public Policymaking *Knowledge and Policy*, 9(1), 3- 35.
46. Oh, Cheol (2000). *Science and Politics. A View from an Information Utilization Perspective*. Paper presented at the International Political Science Association World Congress, July 29-August 1, Quebec City, Canada.
47. Oreszczyn. S; Carr. S. (2008)." Improving the link between policy research and practice: using a scenario workshop as a qualitative research tool in the case of genetically modified crops". *Qualitative Research*, 8, 473-497.
48. Parahoo, Kader. (2000)." Barriers to, and facilitators of, research utilization among nurses in Northern Ireland". *Journal of Advanced Nursing*, 31(1), 89-98.
49. Pelz, Donald; Jo Anne Horsley (1981). *Measuring Utilization of Nursing Research*. In Utilizing Evaluation. Concepts and Measurement Techniques, dated b y James A. Ciarlo,1, 25- 49. Beverly Hills, CA: Sage Publications.

50. Retsas, Andrew (2000). "Barriers to using research evidence in nursing practice". *Journal of Advanced Nursing*, 31(3), 599-606.
51. Sabatier, Paul (1978). The Acquisition and Utilization of Technical Information by Administrative Agencies *Administrative Science Quarterly*, 23(3), 396-417.
52. Scanks, Eileen Bradley (2005). *A Study of Texas Principals' Perceptions of Barriers to Research Utilization*. Ph.D. diss., Baylor University.
53. Schneider, A. L.; Ingram, H. (1997). *Policy design for democracy*. Lawrence, KS: University Press of Kansas.
54. Tetroe, J. M.; Graham, I. D.; Foy, R.; Robinson, N.; Eccles, M. P.; Wensing, M.; Durieux, P.; Legare, F.; Nielson, C. P.; Adily, A; Ward, J. E.; Porter, C.; Beverley Shea, J. M. (2008). Health Research Funding Agencies Support and Promotion of Knowledge Translation: An International Study *The Milbank Quarterly*, 86 (1), 125° 155.
55. Webber, David (1984). Political Conditions Motivating Legislators' Use of Policy Information *Policy Studies Review*, 4(1), 110-18.
56. Webber, David (1987). Legislators' Use of Policy Information *American Behavioral Scientist*, 30(6), 612-631.
57. Weimer, D. L.; Vining, A. R. (1989). *Policy Analysis: Concepts and Practice*. Englewood Cliffs, NJ, Prentice Hall.
58. Weiss, Carol H. (1979). "The Many Meanings of Research Utilization". *Public Administration Review*, 39(5), 426-431.
59. Weiss, Carol (1981). *Measuring the Use of Evaluation. In Utilizing Evaluation. Concepts and Measuring Techniques*. edited by James A. Ciarlo, 17-33. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
60. Whiteman, David Paul (1985). The Fate of Policy Analysis in Congressional Decision Making: Three Types of Use in Committees *Western Political Quarterly*, 38(2), 294-311.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی